

Bjargaður av íslendskum sjómanni

Tá »Ásur« hösmorgunin skuldi fara avstað frá oljubryggjuni í Havn var ein av manningini áhælsin og fór fyrri borð — íslendingur bjargaði honum.

Tá 19 ára gamli gjáardröngurinn Pætur Debes hösmorgunin skuldi fara umborð á »Ás«, var hann áhælsin og datt niður fyrri, og hann

Per Borten

Norski statsministerin Per Borten skal fyrst í september gera eina ferð til Íslands. Á ferðini til Íslands stöðgar hann einar 6 tímar í Føroyum.

Gongur jørðin undir í 1968?

Australskir vísindamenn eru farnir at ringja við deyðsklokkunum yvir okkara syndugu jørð, eftir at teir hava rakt við, at hin stóra asteroidan »Ikaros« í 1968 fer fram við jørðini og so nær, at vandi er fyrri einum samanbrest. Hendir hetta, verður ávirkanin hin sama sum tá 1000 brintbumbur bresta ísemm.

Tilkið samanbrestir kunnu henda. Ein asteroida bresti saman við jørðina í 1908. Hetta hendi í Sibiríu, har ein stór skóg forsvann. Samanbresturin merktist hundraðir av kilometrum burtur.

Vísindamenn raktu við Ikaros á fyrsta sinni í 1949. Hetta er asteroidea sum er einar 2 kilo metrar í diameter. Tað himmallikamið, ið rakti jørðina í Sibiríu, hevur allra hægst verið 100 metur í diameter.

Ikaros hevur møguliga ferðast í rúmdini í ómínuligar tíðir, men bara hvørt 19. ár kemur hon í slíka fjarstöðu, at hon sæst frá jørðini.

dugdi ikki at svimja. Nakrir av manningini á einum íslenskum skipi, sum í lotuni stendur á skipasmíðjuni, vóru staddir á brúnni. 19 ára gamli íslendingurinn Björgvin Jónsson av Akureyri, sum stóð í klæðningi, kavaði eftir gjáardreinginum, og fekk fatur á honum, og vórðu so báðir tiknir upp í øllum góðum.

»Ásur« fór stutt eftir á sildaveiðu — og Pætur fór við. Hann hevði ikki fingið nakran skaða. Björgvin hevði fingið nakað av sjógvi í seg, men tað man neyvan fara at verða honum til nakað mein.

Sum eina áminning um bragd sitt fekk Björgvin eitt barometur frá reiðaranum á »Ás«, Tummas Ørv.

Færøsk lovregister

er yvirlið yvir lógir og fyriskipani, galdandi í Føroyum. Hetta er eitt hent yvirlið at hava við hondina.

Útgevni er landsstýrið og ríkisumboðið í felag, og eru tað teir báðir fulltrúarnir á ríkisumboðnum og hjá sorinskrivaranum, A. J. Arnskov og Sverre Mondrup, sum hava staðið fyrri útgávu.

ÍTRÓTTUR

HB – Akranes

Týskvöldið leikti HB móti Akranesi.

Leikurin var eitt stórt vónbrot fyrri øll; HB bleiv niðurspelt í allar endar og kantar í fyrria hálvleiki. So endiliga funnu teir upp á seta Eivind Dam til centurhalf, og so tætnaði verjan hjá HB, enná so mikið, at seinni hálvleikur var javnur: 2—2; men tað hjálpti jú so lítið, tí Akranes vann fyrria hálvleik 5—1.

Eivind Dam spældi væl, og Martin á Mýruni var eisini góður; men so vóru ikki fleiri góðir á HB-liðinum.

Akranes spældi ógvuliga væl, og víð einum Rikardi Jónsson, ið spældi upp til sitt besta, til at leiða spælið, høvdu íslendingar lætt við at renna HB um koll.

Dysturin endaði sum sagt við 7—3 til Akranes.

Eitt er kanska vert at nevna

um hesar dystir, ið Akranes hevur spelt í Føroyum: Teir eru málríkastu dystir, ið leiktir eru við útlendingar, ikki ferri enn 26 mál eru skotin í hesum 3. dystunum. *Bill.*

Lista- framsýning

Í ólavsøkuinnihaldinum er listaframsýningin vórðin ein táttur, sum verður nógv saknaður, er hann ikki við. Listafólk okkara hava so nógv at sýna okkum, og trongdin hjá fólkum at sleppa til framsýningarnar er stór.

Sýningin í ár var eisini vælkommin. Har vóru nógv myndir, skurðir, og so er eisini at nevna uppskotið hjá Janus Kamban til standmynd av Nólsoyar Páll.

FÓRU FRÁ SKIPINUM

Mikudagin kom eldur í grønlandska skipið »Tiberak«, sum tá var státt nakað uttanfyri Egedesminde. Umframit manningina vóru 43 ferðafólk við. Eldurin, sum var ikomin í maskinrúminum, gjordist so stórur, at avgjørt varð at fara frá

skipinum, og vórðu øll bjargað í øllum góðum inn til Egedesminde.

Av manningini var ein foroyingur, maskinmeistarinn Hans Poulsen úr Klakksvik.

»Tikerak« sigldi í innanskerrutu í Grønlandi.

»Hvussu leingi, Catilina?«

Seinasta ólavsøka bar av øllum óbliðskapi, býurin kundir sýna gestum sínum.

Nú fólkatalið er farin upp um tey 10.000, er bert eftir av almennum dansistovu — ein —. Tá vit bert vóru 4—5 túsund, vóru tó 2 ella 3.

Nú sluppu tey at dansa úti í oysregni.

Og so hava teir funnið eina býarsamtykt úr gomlum døgum, og sigur hon bann at vera fyrri skeinkjan av øli og soday.

Asteroidur hava fleiri ferðir verið nær jørðini, soleiðis fór asteroidan Hermes framvið jørðini í 1938; men hon var 800.000 km úti í rúmdini.

ATOMBOMBING AV ASTEROIDUNI

Á amerikanska Smithson stovninum siga vísindamenn, at tað verður eingin samanbrestur við jørðina. Møguleikarnir eru bara ein til eina milliárd. Teir siga eisini, at russiskir og amerikanskir vísindamenn hava hugsa um at spreingja asteroiduna við einari brintbumbu, um hon kemur jørðini ov nær.

Aðrir meina, at henda rakettbumbingun er ógjørlig — men teir visu um tað! Tað eru 1650 asteroidur í okkara plansystemi.

vatni aðrastaðnis enn úr gisti-húsum og matstovum. Og hesi vóru stongd um náttina.

Og vit lást sum vit ógvast um ókjandi unglingabrotshug! +

Summarnáttin

Summarnáttin, summarnáttin bliða, tú dimmi titt út yvir oyggjar nú sveipar - sveipar fet fyrri fet og kvirran - náttarkvirran talar um farnan leik og farin ár.

Tað verður alt sum í gjár, og minni minnið øll ið gykja og flova sinni, tey sveipa seg nú um minni.

Og summarnáttin eingin er sum tú, so still og fogur sum nú og bara ungdomsmið verða rein og klár og fogur.

Tað doggváta síða grasið í bø og hagagotum, alt tölur vart unga sinn tú dýrar í blund okkum inn.

Tú er sum móðir væna, í barn sitt rurar í blund tú er sum ein skaldatala tú summár, summarnátt sæla.

Hans Gunnarsson Nolsø.

80 ár

Mánadagin 8. august fyllir Jóan Hendrik Rubeksen, vanligi nevndur Hendrik hjá Mouritsi, 80 ár.

Øll havnarfólk kenna Jóan Hendrik, ið enn sum áður fer titandi so lættliga gjøgnum Havnar gotur, fimur á fótum og altíð snarur í vendingini.

Uppvaksin í einari tíð, sum var so nógv óðrvisi, enn vit kenna hana í dag, hevur Hendrik hjá Mouritsi sum elstur av systkinaflokki kent, hvat tað er at taka upp arbeiði frá heilt ungum av, og í hørdum strevi at vinna sær føðina, fyrst á sjógvi, sum var at kalla unglingins einstigi vegur tá, og síðan sum arbeiðsmaður á landi.

Men ikki var tað honum nógv mikið at vera tigandi áskoðarin, tí hann dugdi væl at siggja, at tað bar »slett ikki til, tí uttan at arbeiðsmaðurin tók seg saman og í sameindari fylking setti síni rættvisu krav fram, so dugdi ikki.

Hann var tidliga við í arbeiðararórluni. Sum nevndarlímur í Havnar arbeiðsmannafelag og eisini sum formaður og nevndarlímur í Føroya Arbeiðarafelag gjørdi hann sínar áskoðanir galdandi og smæddist onga tíð at seta hugsan sína fram.

Álitisstovni hevur hann eisini havt fleiri onnur. Tað kann nevast, at Jóan Hendrik enn situr sum nevndarlímur í Havnar Sjúkrakassa, og hetta álitisstovur hevur hann røkt síðan 1934.

Politiskt hevur hann altíð staðið sum javnaðarmaðurin. — Hann var í einari tíð nevndarlímur í Suðurstreymoyar Javnaðarfelag, og enn er hann límur í hesum felag, altíð fusur at taka til orða á fundi.

Tað er altíð hugnaligt at skifta orð við Jóan Hendrik; hansara glaða lyndi er ikki broytt, og vakin er hann framvegis fyrri tí, sum fyriferst í samfelagnum.

Satt at siga, vita vit ikki, hvar Jóan Hendrik er staddur á 80 ára degnum; hann hevur líkasum ikki lagt niður aftur ferðahugin frá ungum árum, tá hann var til sjós — og hevur mangan ferðina gjørt suðurhvir seinru árin. Kanska er hann hjá systirini í Keypmannahavn, ella, gita vit, hjá dóttirini í Onglandi. j.